

MASARYKOVA UNIVERZITA

Mezinárodní politická teorie

Jiří Baroš

Teoretické impulsy

Liberalismus a jeho univerzální dosah:

- neúplnost teorie obrácené pouze dovnitř
- teorie obrácené pouze dovnitř mají v sobě zabudované struktury směřující za hranice státu
- kosmopolitní perspektiva je teoreticky čistší
- lidská práva jsou univerzální měnou

Praktické impulsy

- morální rozhořčení (absolutní deprivace a relativní nerovnosti)
- globalizační argument (změny v povaze světa, státy nejsou schopny reagovat na nové výzvy)

Hlavní pozice

- Ad globální sociální spravedlnost:
neo(realismus), internacionalistický liberalismus, globalistický liberalismus, radikalismus a tvrdý revolucionismus
- Ad globální politická spravedlnost:
radikální demokracie, kosmopolitní demokracie, liberální institucionalismus, deliberativní demokracie

Ad sociální spravedlnost

- **neo(realismus):** instrumentální jednání, morální agnosticismus
- **internacionalistický liberalismus:** důraz na morální principy, cílem mírové soužití a řešení sporů
- **globalistický liberalismus:** povinnost minimalizovat utrpení, globalizace principu difference
- **radikalismus a tvrdý revolucionismus:** podvracení impéria, anti- a alter-globalizační hnutí

Ad politická spravedlnost

- **radikální demokracie:** dekonstrukce suverenity, transnacionální hnutí a občanská společnost
- **kosmopolitní demokracie:** současná centralizace a decentralizace výkonných a legislativních kapacit
- **liberální institucionalismus:** konsensus států, odpovědnost a transparentnost
- **deliberativní demokracie:** dialogický potenciál občanské společnosti, konstitucionalizace světové politiky

Lidská práva globálních chudých I

- dva druhy LP (zákonná, morální)
- kdo jsou chudí?
- pozitivní a negativní povinnosti. Interakční a institucionální aspekt.
- většina nedostatků v LP lze vystopovat zpět k institucionálním faktorům
- morální kvalita institucionálního pořádku

Lidská práva globálních chudých II

- nejviditelnější projevy chudoby lze odstranit drobnými úpravami globálního řádu.
- blokují to vlády bohatých zemí:
 - Proměny globálního řádu nemají dopad na celosvětový vývoj extrémní chudoby
 - Současný globální řád je optimální v odstraňování chudoby
 - Tento řád chudobu nepůsobí, resp. pouze tuto chudoba nezmírňuje tolik, kolik by mohl

Chudoba z domácích příčin?

- otrokářství, kolonialismus, genocidy
- nerovnosti v expertíze a vyjednávací síle
- i když působí lokální faktory, neplyne z toho, že globální faktory nemají žádnou roli

Panglosovský pohled

- žijeme v nejlepším z možných světů
- X
- podoba globálního řádu odráží sdílené zájmy vlád, firem a občanů bohatých zemí
 - asymetrická pravidla zvyšují podíl z globálního růstu pro bohaté
 - marginalizace a ignorování zájmů chudých

Menší výhodnost globálního řádu

- působí globální řád chudobu? Čemu nedovede zabránit? 3 cesty:
 - (1) zavádění výchozích srovnání (diachronní a konjunktivní)
 - (2) souhlas globálních chudých (suspense LP, děti, nedemokratičnost zemí, vynucování souhlasu)
 - (3) vady společenských institucí a vládců chudých zemí

Vady institucí a vládců

- asijští tygři
- argument Čínou
- př. kmenů žijících na horním a dolním toku řeky
- surovinové privilegium
- privilegium půjčky
- 2 další privilegia (uzavírat smlouvy a zbrojení)

Příslib globální i. reformy

- negativní povinnost nepřispívat k prosazování stávajícího institucionálního pořádku
- z ní plyne pozitivní závazek na zvýhodněnou stranu: kompenzace způsobeného příspěvku k újmě
- role pravidel řídících ekonomické transakce
- nutnost institucionálních reforem (ne proměny jednání)